

Problemfrei er bogen dog ikke. Den har ud fra to forskellige målestokke to uforenelige skavanker, thi den er både for kort og for lang. Den er lidt for lang i den henseende, at bogens første del, der reelt må anses for »råstof« til anden del om Weber og Durkheim, optager for meget plads; og den er meget for kort i forhold til prisen. Mere end 500 kr. er meget at betale for ca. 250 sider, som tilmed ikke er fuldstændig og aldeles fri for korrekturfejl.

Henrik Jensen
Folketingets sekretariat

Stephen Wilks, *Industrial policy and the motor industry*, Manchester: Manchester University Press, 1988 (revised), 338 s., £ 10.95.

Stephen Wilks, der er senior lecturer ved Liverpool University Institute of Public Administration and management, har i mange år beskæftiget sig med industripolitik, især i England, men også mere komparativt. Den her omtalte bog har til formål at analysere tilbagegangen i den britiske bilindustri, der på et tidspunkt var den klart vigtigste industribranche i England.

Bogens kapitler kan tematisk opdeles i tre dele. Den første del præsenterer redskaber til brug for analyse af industripolitikken, og Wilks lægger her vægt på et institutionelt og et partipolitiske perspektiv. Anden del indeholder den empiriske analyse af skiftende regeringers forhold til industrien, både før midten af 1970'erne, hvor afstanden mellem regering og industri var betydelig, og efter 1975, hvor regeringerne hyppigt intervenerede, blandt andet i form af »redningsaktioner« for bilindustrien. Tredje del fremhæver den økonomiske og politiske betydning, som de store fremstillingsvirksomheder har på regeringernes politik.

Wilks demonstrerer overbevisende, at selv om industiens, og herunder bilindustriens udvikling kun kan forklares ud fra et samspil mellem mange forhold, så har også regeringerne lod og del i den industrielle deroute. Slående hedder det således: »But the main indictment is that government as a system has lacked awareness, has pursued policies which almost accidentally have harmed the industry and has operated irresponsibly where a real responsibility for the national interest existed« (s. 273). Og det påvises, at denne negative indflydelse har udspillet sig i flere sammenhænge, nemlig med hensyn til den makroøkonomiske politik, med hensyn til industiens »reguleringsomgivelser«, for eksempel sikkerhedsstandarer og forureningskontrol, med hensyn til den generelle industripolitik og med hensyn til de virksomhedsspecifikke interventioner.

Wilks søger også at forklare, hvorfor ingen af de to dominerende partier eller det politiske system som helhed har været i stand til at udvikle en sammenhængende og konstruktiv industripolitik med de nødvendige institutioner og politiske processer. Analysen peger på fire forklaringselementer: Prioriteringen af virksomhedernes autonomi, den engelske tradition med en »svag stat«, den markante internationalisering af finanskapitalen og de store korporationer samt dok-

Problemfrei er bogen dog ikke. Den har ud fra to forskellige målestokke to uforenelige skavanker, thi den er både for kort og for lang. Den er lidt for lang i den henseende, at bogens første del, der reelt må anses for »råstof« til anden del om Weber og Durkheim, optager for meget plads; og den er meget for kort i forhold til prisen. Mere end 500 kr. er meget at betale for ca. 250 sider, som tilmed ikke er fuldstændig og aldeles fri for korrekturfejl.

Henrik Jensen
Folketingets sekretariat

Stephen Wilks, *Industrial policy and the motor industry*, Manchester: Manchester University Press, 1988 (revised), 338 s., £ 10.95.

Stephen Wilks, der er senior lecturer ved Liverpool University Institute of Public Administration and management, har i mange år beskæftiget sig med industripolitik, især i England, men også mere komparativt. Den her omtalte bog har til formål at analysere tilbagegangen i den britiske bilindustri, der på et tidspunkt var den klart vigtigste industribranche i England.

Bogens kapitler kan tematisk opdeles i tre dele. Den første del præsenterer redskaber til brug for analyse af industripolitikken, og Wilks lægger her vægt på et institutionelt og et partipolitiske perspektiv. Anden del indeholder den empiriske analyse af skiftende regeringers forhold til industrien, både før midten af 1970'erne, hvor afstanden mellem regering og industri var betydelig, og efter 1975, hvor regeringerne hyppigt intervenerede, blandt andet i form af »redningsaktioner« for bilindustrien. Tredje del fremhæver den økonomiske og politiske betydning, som de store fremstillingsvirksomheder har på regeringernes politik.

Wilks demonstrerer overbevisende, at selv om industiens, og herunder bilindustriens udvikling kun kan forklares ud fra et samspil mellem mange forhold, så har også regeringerne lod og del i den industrielle deroute. Slående hedder det således: »But the main indictment is that government as a system has lacked awareness, has pursued policies which almost accidentally have harmed the industry and has operated irresponsibly where a real responsibility for the national interest existed« (s. 273). Og det påvises, at denne negative indflydelse har udspillet sig i flere sammenhænge, nemlig med hensyn til den makroøkonomiske politik, med hensyn til industiens »reguleringsomgivelser«, for eksempel sikkerhedsstandarer og forureningskontrol, med hensyn til den generelle industripolitik og med hensyn til de virksomhedsspecifikke interventioner.

Wilks søger også at forklare, hvorfor ingen af de to dominerende partier eller det politiske system som helhed har været i stand til at udvikle en sammenhængende og konstruktiv industripolitik med de nødvendige institutioner og politiske processer. Analysen peger på fire forklaringselementer: Prioriteringen af virksomhedernes autonomi, den engelske tradition med en »svag stat«, den markante internationalisering af finanskapitalen og de store korporationer samt dok-

Det er dog ikke i de politiske partiers ideologier, der ligger grundlaget for deres konflikter, men i deres positioner i et partisystem med to modstående partier.

trinære ideologier i et partisystem med to modstående partier, hvilket har skabt problemer for den politiske ledelse. Disse forklaringselementer er vel ikke nye, men Wilks analyse giver dem kød og blod.

Wilks bog er veldokumenteret og indeholder i kapitlerne 1,2,3,10 og 11 mange overvejelser af mere generel karakter med hensyn til industripolitik og det britiske politiske system. De øvrige kapitler er bestemt læseværdige og også nødvendige, fordi det er heri den empiriske afprøvning og dokumentation for de fremsatte synspunkter findes. Men man kommer ikke udenom, at disse kapitler er meget detaljerede og indimellem også for detaljerede, selv for et branchestudie.

Stephen Wilks bog kan anbefales til alle, der er interesserede i en bestemt industriektors økonomiske og politiske forhold, engelsk industripolitik i almindelighed og det britiske politiske system.

Niels Chr. Sidenius
Institut for Statskundskab